

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

PROCEEDINGS OF THE FINNISH CHESS PROBLEM SOCIETY

N:o 3 / 2010 22.7.2010 64. vuosikerta

ISSN 0789-2861

Sophie Schett
3207, *Nuova Rivista degli Scacchi* 11–12/1891

3 #

6+4

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

JULKAISIJA/ PUBLISHER:

Suomen tehtäväniekat ry.

Päätoimittaja ja toimituksen osoite /

Editor in chief:

Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360 Espoo.

Puh./Tel. 050 3525 064, e-mail: jomapa@kolumbus.fi

Muu toimituskunta / Editorial staff:

Johan Beije, Mikael Grönroos, Hannu Harkola, Terho Marlo, Pauli Perkonoja, Hannu Sokka, Henry Tanner

Taitto / Layout: Harkola, Paavilainen

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy,

Helsinki 2010

ISSN 0789-2861

SUOMENTEHTÄVÄNIEKATRY

<http://www.sci.fi/~stniekat/st>

Puheenjohtaja /

Chairman:

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki, e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta.

Puh./Tel. (03) 348 3447

e-mail: kauko.virtanen@tuubi.net

Jäsenmaksu 2010: 25 EUR

Vuositilaus ei-jäsenille 2010: 28 EUR

Subscription fee abroad 2010: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 6 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /

Changes of address to the secretary!

Pankkitili / Bank account:

Nordea Ylöjärvi 144330-41886

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho:

Kauko Virtanen

Satakunnan osasto: Veikko Valo, PL 153, 28101 Pori, e-mail: psy@dlc.fi

Turun osasto: Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku
email: hannu.sokka@pp.inet.fi

Vaasan osasto: Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentausta, Kunnatie 56, 15560 Nastola

Sisällysluettelo

Kevyttä kesälukemista?	91	Ensipainokset	103
Andrei Lobusov in memoriam	92	Ratkaisupisteet	111
Seth Liljestrand 100 vuotta kesä- laadintakilpailun tuomio	92	Daami kiikissä	111
Tuomio ST 2# 2007	93	Saksanpähkinöiden ratkaisut	111
Huomautus artikkeliin ”Huippu- laatijoiden jalanjäljillä”	94	Summary	112
FIDE-albumitilanne	95	Kansitehtävän ratkaisu on sivulla 100. / <i>The solution to the cover problem is on p. 100.</i>	
Suomen Shakin ja ST:n loppu- tehtävien 2007-2008 tuomio	96	Aineisto seuraavaan ST-lehteen viimeis- tään 10.9.2010 mennessä!	
Carl-Erik Spåren muistoturnaus	98		
Sophie Schettin shakkitehtävistä	98		
Paha pähkinä 43	102		

Kevyttä kesälukemista?

Lähes ennätysellisen helteisenä kesänä ajatus ruutulaudan tarkastelusta voi tuntua etäiseltä. Ja tämä voi olla terve ilmiö: kun aurinko paahtaa päätä ulkopuolelta, ei tunnu asianmukaiselta korventaa aivojaan myös toisesta suunnasta pohtimalla shakkilaudan syntyjä syviä.

Mutta onneksi ovat varjot sekä sateiset tai ainakin pilviset hetket! Puhumattaakaan illoista ja öistä, jotka voivat tarjota laadinnolle inspiraation ja oivalluksen lähteitä. Kortensa kekon kantaan tämäkin lehti, vaikka se onkin tavallista ohuempi. Sisältö on toivottavasti tarpeeksi painavaa, mutta ei liian rasittavaa.

Sisäsivuilla on useita laadintakilpailujen tuomioita. Niissä riittää tutkimista, sekä yksittäisiä tehtäviä arvioidessa että niiden keskinäistä järjestystä miettiessä. Olisitko itse sijoittanut tehtävät samaan järjestykseen kuin tuomarit ovat tehneet? Ellet, niin miksi et? Ovatko tuomarit olleet väärässä vai vain eri mieltä kuin sinä?

Tuoreiden tuomioiden lisäksi tarjolla on katsaus harvinaiseen ilmiöön nimeltä 1800-luvun naislaatija. Itävaltalainen Sophie Schett laati taidokkaita tehtäviä, jotka eivät jää oman aikansa mieslaatijoiden luomusten varjoon. Hänen tehtäviinsä

kannattaa tutustua, muutenkin kuin niiden historiallisen arvon vuoksi. Henry Tanne-
rin odotettu juttu täällä tänään ja ken tietää, vaikka sille joskus saataisiin jatkoa.

Muutenkin kannattaa muistaa, että jos haluatte lukea jostakin tietystä aiheesta, kysyä mieltä askarruttavasta asiasta tai ottaa muuten yhteyttä, niin toimituskunta on iloinen palautteesta. Samoin omat kirjoitukset eri aiheista ovat tervetulleita. Kaikkea ei julkaista, mutta perinteisesti on oltu avarakatseisia julkaistavan aineiston suhteen.

Kesän kääntyessä syksyksi luvassa on tehtäväkongressi, johon ehtii vielä ilmoittautua. Pienimuotoisempaa toimintaa kaipaaville tarjolla ovat syyspäivät ja ST:n 75-vuotisjuhla. Molempien aika ja paikka ovat tätä kirjoitettaessa avoinna, mutta varmistuvat lähiaikoina. Tiedustelut näistä tapahtumista johtokunnalle.

Lopuksi muistutus siitä, että jäsenmaksun maksaminen kannattaa, jos haluaa lehden jatkossakin postilaatikkoonsa. Ja kiitos maksunsa hoitaneille.

Antoisaa tehtävävuoden jatkoa!

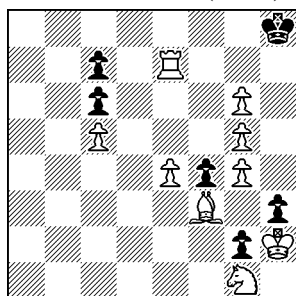
Jorma Paavilainen

Tuomio: Seth Liljestrand 100 vuotta kesälaadintakilpailu

Seth Liljestrand oli Vaasassa tärkeä shakkivaikuttaja, jonka syntymästä tuli kulu-neeksi 100 vuotta viime vuonna. Seth mm. piti palstaa *Vaasa*-lehdessä (nykyinen *Pohjalainen*). Hän innosti monia nuoria sekä peli- että tehtävähakin alueella.

Kilpailu julistettiin ST:n numerossa 2/2009 ja laadinta-aika päättyi 31.12.2009. Sen aiheena olivat oikeaoppiset matti-, apumatti- ja itsemattitehtävät, joissa napula X voisi tietyllä siirrolla siirtyä ruutuun A, mutta siirtyy muualle ja vasta myöhemmin ruutuun A. Saimme luottamusmies Timo Koistiselta tuomittavaksemme kolme tehtävää kahdelta laatijalta. Si-joitimme niistä kaksi.

Palkinto Jorma Pitkänen (Lahti)

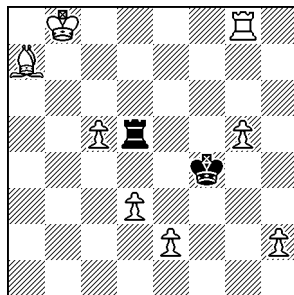
i#9

9+6

Kaunis valkean tornin tempopaluu ja odotussiiirron pelaaminen mustalle. Musta kuningas raivaa g-linjan valkealle tornille.

1.Td7! Kg8 2.Td8+ Kg7 3.Te8! Kxg6
4.Te7 Kxg5 5.Te6 Kh4 6.g5 Kxg5 7.Txc6
Kh4 8.Tg6 c6 9.Tg3 fxg3#.

Kunniamaininta Unto Heinonen (Helsinki)

a#3

2 ratk.

8+2

Pelkistetty, vähänappulainen teemaesitys minimaalimuodossa. Ratkaisujen välinen analogia toimii kauniisti.

1.Txg5 e4 2.Txc5 Tg3 3.Te5 Le3#,
1.Txc5 h3 2.Txg5 Ld4 3.Tf5 Tg4#.

Seppo Praski & Mikael Grönroos

Huomautukset tuomiota vastaan tulee lähettää viimeistään 31.10.2010 osoitteella Timo Koistinen, Tiinantie 1, 65610 Mustasaari tai sähköpostitse: timo.koistinen@wippies.fi.

Andrei Lobusov in memoriam

Venäläinen laadinnan suurmestari Andrei Lobusov (17.06.1951–13.07.2010) kuoli tehtävähakillisesti liian varhain, mutta ehti jättää jälkeensä lukuisia hienoja tehtäviä. FIDE-albumipisteitä vuoteen 2000 asti on

88,83 ja lisää on tulossa.

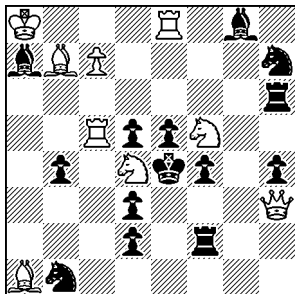
Hänet oli valittu yhdeksi kaksisiirtoisten mattitehtävien albumituomariksi vuosien 2007-2009 FIDE-albumia varten.

Tuomio / Award Suomen Tehtäväniekat 2# – 2007

Kiitokseni Jorma Paavilaiselle, joka on suonut minulle mahdollisuuden tuomita tämä kilpailu. Valitettavasti osanottajia on ollut vähän. Tässä tuomioni:

My thanks to Jorma Paavilainen to have given me the occasion to judge this course. Unfortunately there have been few participants. Here is my award:

Kunniamain. / HM Michael Keller (GER)

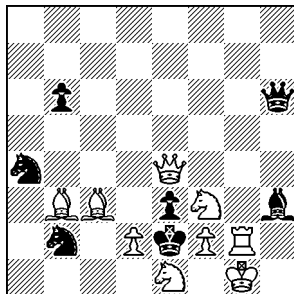

2#

9+14

1.Rd~?(2.Txe5#), 1.-Rc3!
1.Rc6?(2.Txe5#)
1.-Le6 2.Rd6#,
1.-f3 2.Dg4#, 1.-Te6!
1.Rf3?(2.Txe5#)
1.-Te6 2.Lxd5#, 1.-Le6!
1.Re6! (2.Rd6# 2.Lxd5#)
1.-Lxc5 2.Rxc5#

Maininta / Mention Abdelaziz Onkoud (FRA)

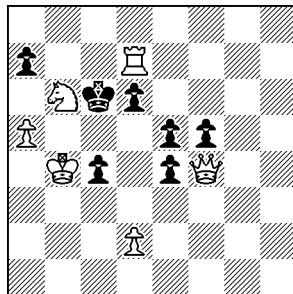

2#

9+7

1.Dc2?X (2.dxe3/d3/d4#)
ABC, 1.-exd2!
1.dxe3? A (2.Rd4# Y/
2.Dc2# X) 1.-Dd6!
1.d3? B (2.Rd4# Y) 1.-Rxc3!
1.d4! C (2.Dc2# X)
1.-Lf5 2.fxe3#, 1.- Dg6, Dh7,
2.Dxe3#, 1.- Rc4 2.Dd3#

1. suos. / 1st Comm. Arto Heimonen & Mikael Grönroos (FIN)

2#

6+7

1.d4! (2.d5#)
1.-exd3 o.l. 2.Dxc4#
1.-cxd3 o.l. 2.Dc1#
1.-exd4 2.Dxd6#
1.-d5 2.Dh6#

Kunniamaininta / Honourable Mention no. 3099, Michael Keller Saksa / Ger- many

Grimshaw-puolustukset, Novotny-alku-
siirto, valkea jatkettu hyökkäys. Hyvä teh-
tävä.

*Grimshaw defenses, key Novotny,
White corrections; a good problem.*

Maininta / Mention no. 3119, Abdelaziz Onkoud, Ranska / France

Tämä tehtävä perustuu vain houkutuk-
sille, kaaviona X? – ABC, A? – YX, B? –
Y, C! – X. Ensimmäisen houkutuksen kol-
mesta uhkauksesta tulee muiden houku-

tusten ja ratkaisun alkusiirrot. Uskon mie-
lenkiintoiseksi uutuudeksi.

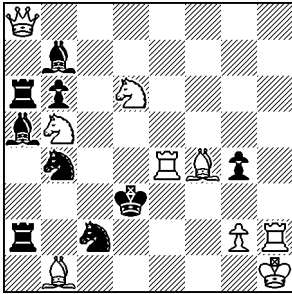
*This problem is based only on the
tries, with the scheme: X?–ABC, A?–YX,
B?–Y, C!– . The three threats of the first
try become, to turn, virtual keys and so-
lution. An interesting novelty, I believe.*

1. suositus / 1st Commendation, no. 3051, Arto Heimonen & Mikael Grön- roos, Suomi / Finland

Valkea kuningatar käyttää hyväkseen
mustan sotilaiden neljää linjan avausta.

*Four line-opening by black Pawns
utilized by white Queen.*

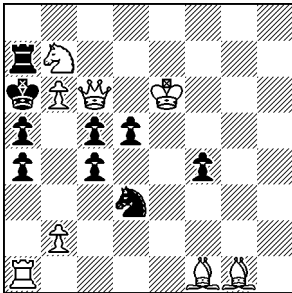
2. suos. / 2nd Comm.
Mikael Grönroos (FIN)

2# 9+9

1.Lc1? (2.Te3#) 1.- Rd5!
1.De8? (2.Td4#) 1.- Rc6!
1.g3! (2.Td2#) 1.- Rd5
2.Td4#, 1.- Rc6 2.Te3#

3. suos. / 3rd Comm.
Mikael Grönroos (FIN)

2# 8+9

1.b4! (2.b5#)
1.- Rxb4 2.Rxc5#
1.- cxb3 o.l. 2.Rxc5#
1.- cxb4 2.bxa7#
1.- axb3 o.l. 2.Txa5#
1.- axb4 2.Txa4#

2. suositus / 2nd Commendation, no. 3035, Mikael Grönroos, Suomi / Finland

Hannelius-teema / Theme Hannelius.

3. suositus / 3rd Commendation, no. 3120, Mikael Grönroos, Suomi / Finland

Neljä saman sotilaan lyöntiä mustan sotilailta myös ohestalyönnin avulla, lisäksi lyönti ratsulla.

Four captures of the same Pawn by black Pawns using also 'en passant', plus another capture with Knight.

Heinäkuu / July 2010

Kv tuomari / Int. Judge Antonio Garofalo

Huomautukset tuomiota vastaan on lähetettävä 31.10.2010 mennessä osoitteella Mikael Grönroos, Savenottotie 10 C 8, 65280 Vaasa (mikael.gronroos@fimnet.fi).

Remarks to the award shall be sent to Mikael Grönroos (address above) before October 31st, 2010

Huomautus Kenneth Soljan artikkeliin
"Huippulaatijoiden jalanjäljillä" ST 2/2010

Tehtävä E, T. R. Dawson: Artikkelin kirjoittaja on missannut kokonaan tehtävän temaattisen sisällön ja ryhtynyt mekaanisesti korjaamaan laitonta sotilasasemaa lailliseksi. Tehtävän alkuasema on täysin symmetrinen ja teemanä on valesymmetria. Ratkaisun 1.Rxe4 c5xb6 2.Rf6 Kc5# symmetrinen vastinpari (houkutus) on 1.Rxd5 e3xf2? 2.Rf6 Ke3#, joka kaatuu siihen, että e3xf2 on laitton siirto.

Soljan versiot:

F: Laudalta on poistettu temaattinen musta ratsu.

G: Kaksi symmetristä ratkaisua on aivan nurinkurista Dawsonin teemataivoitteeseen nähden.

F ja G: Versioiden tekijä kampittaa itse itsensä luopumalla peruslähtökohdasta eli täysin symmetrisestä alkuasemasta.

En voi mitenkään uskoa, että TRD olisi suostunut luopumaan koko teemasisällöstä vain siksi, että alkuasema saadaan lailliseksi.

Porissa 26.5.2010 Teppo Mänttä

FIDE-Albumitilanne

FIDE-Albumia 2001–2003 on odotettu pitkään. Sen on luvattu valmistuvan tämän vuoden alkupuolella, mutta vielä ei ole mitään näkyntä eikä kuulunut.

Vuosien 2004–2006 tehtävien valinta on edelleen kesken. Viisi ryhmää on valmiina ja niistä on tietoja PCCC:n nettisivuilla. Suomalaisista ovat mukaan päässeet Hei nonen (a#2 3 tehtävää, a#2½- 2 tehtävää, satu 7 tehtävää), Hurme (3# 1,5 tehtävää), Marlo (3# 1 tehtävä), Mänttä (satu 1 tehtävä), Paavilainen (a#2 1 tehtävä, a#2½- 1 tehtävä), Perkonoja (3# 0,5 tehtävää) ja Ylijoki (a#2 2 tehtävää, a#2½- 4 tehtävää).

Puuttuvien ryhmien tulokset ovat tulos sa ehkä kesän loppuun mennessä. Niissä kaikissa on yksi hidas tuomari. Loppu tehtävien tilanne on epävarmin. Vaikka Perkonojan tuomio oli valmis jo viime vuonna ja Afekin muutama kuukausi sitten, venäläisestä kolmannelta tuomarista ei kuulu mitään.

Albumin 2007–2009 tehtävien keruu käynnistyi kesäkuun alkupuolella. Ohjeet alla.

FIDE-Album 2007–2009

Vuosina 2007–2009 julkaistujen parhaiden tehtävien kokoelmaa varten laatijoita pyydetään lähettämään parhaat tehtävänsä viitenä (5) kappaleena tavallisella A5-kokoisella paperilla, jossa on täydellinen nimi, osoite, julkaisupaikka ja -aika, mahdollinen palkinto tai sijoitus, ja täydellinen ratkaisu samalla puolen paperia kuin kuvio (ratkaisua voi tarvittaessa jatkaa toiselle paperille, jossa on laatijan nimi ja kuninkaiden asemat).

Laatijoita pyydetään numeroimaan kussakin ryhmässä tehtävät oman näkemyksensä mukaiseen paremmuusjärjestyk-

seen. Tämä helpottaa tuomitsemista ja saattaa olla myös laatijan etu.

Lähdetiedoissa on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava myös lehden numero tai julkaisukuukausi ja/tai tehtävän numero.

Tietokoneella tarkastettuihin tehtäviin merkitään C+.

Epätavalliset satushakin termit on määriteltävä.

Tehtävät on lähetettävä viimeistään 1.3.2011 ryhmien johtajille:

- A 2-siirtoiset: Henk le Grand, Heimanslaan 5, NL-6705 AD Wageningen, the Netherlands
- B 3-siirtoiset: Piet le Grand, Spiegelstraat 87, NL-7552 MZ Hengelo, the Netherlands
- C monisiirtoiset: Aleksandr Feoktistov, ul. Jugnaja d.16 kv.67 mk-n. Baribino, g. Domodedovo, 142060 Moskovskaja obl., Russia
- D lopputehtävät: Harold van der Heijden, Michel de Klerkstraat 28, NL-7425 DG Deventer, the Netherlands
- E1 2 siirron apumatit: Harry Fougiaxis, Delvinou 4, GR-11363 Athens, Greece
- E2 2½ siirron ja pitemmät apumatit: Gün ter Büsing, Weidener Str. 8, D-81737 München, Germany
- F itsematit: Andrei Selivanov, p/box 16, 125414 Moscow, Russia
- G satutehtävät: Georgy Jevsejev, 127051 Moscow, Petrovskij Bulvar, d. 17/1, kv. 29, Russia
- H retrotehtävät: Gerd Wilts, Zeppelinstr. 18, 81541 München, Germany

Suomen Shakin ja ST:n lopputehtävien 2007–2008 tuomio / Award of Studies published in Suomen Shakki and Suomen Tehtäväniekat 2007–2008

Perehdyin kaikkiaan 23 tehtävään. Taso oli kovin epätasainen ja moni muuten hyvä lopputehtävä oli edelletty. Käyttäen arviointimenettelyäni, jonka julkaisin EG:n numerossa 117 heinäkuussa 1995, valitsin seuraavat sijoitettavat.

A total of 23 entries were examined. The standard was very uneven and several otherwise good studies were anticipated. Using the evaluation methodology that I published in EG 117, July, 1995, I selected the following for inclusion in the Award.

Palkinto / Prize Richard Becker (USA) Suomen Shakki #4168

Varsin luonnollinen asema, jossa pitkään jatkuva teemapeli johtaa tyydyttävään ja aika yllättävään päätökseen. Miellyttävä ja opettavainen.

A very natural setting with extended thematic play leading to a satisfying and rather surprising conclusion. Attractive and instructive.

1.Tg2+ Kh4 2.Th2+ Kg5 3.Tbg2+ Kf6 4.Tf2+ Kg7 5.Tfg2+ Kf6 6.Tf2+Ke7 7.Te2+

Kd8 8.Td2+ Kc8 9.Tc2+ Kb8 10.Tb2+ Ka8 11.Txh8 Txh8 12.Tf2 Tf8 13.Tf5! Kb8 14.Tf6 (sp) Ka8 15. Tf5 f6 16.Td(h)5 f5 17.Txf5 Txf5 patti.

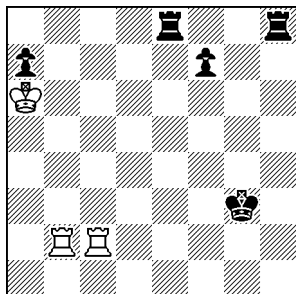
1. kunniamaininta / 1st Honorable Mention Andrzej Jasik (Puola / Poland) Suomen Shakki #4287

Monimutkainen asema tuottaa useita miellyttäviä yllätyksiä. Juuri, kun musta näyttää luikerrelleen vapaaksi, valkea antaa toisen temaattisen iskun. Nautittava taktinen ottelu.

A complicated position yields up several nice surprises. Just when it seems Black has wriggled out, White delivers another thematic punch. An enjoyable tactical contest.

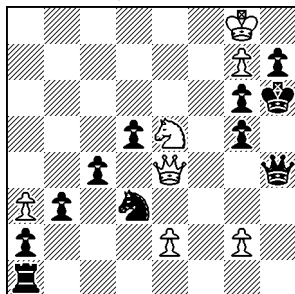
1.g4 Df2 2.Kh8 (2.Dd5? =) Df6 3.Rf7+ Dxf7 4.De7 Dg8+ 5.Kxg8 Tf1 6.Df6 (6.De3? =) Txf6 7.Kh8 a1D 8.g8R#, 1.- Rxe5 2.Dxe5 Dxg4 3.Kh8 Dc8+ 4.g8D Dxg8+ 5.Kxg8 Th1 6.Dg7+ Kh5 7.Dxh7+ Kg4 8.Dxh1 b2 9.Df3+ Kh4 10.Df2+ Kh3 11.De3+! Kg2 12.Dxg5+ Kh3 13.Dh6+ Kg- 14.Dxg6 Kh- 15.Dh6+ Kg- 16.Dg7+ & 17.Dxb2 +-.

Palkinto / Prize Richard Becker (USA)

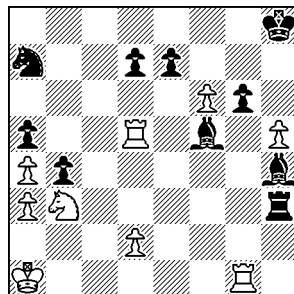
Tasapeli (=) 3+5

1. kum / 1st HM Andrzej Jasik (POL)

Voitto (+) 7+11

2. kum / 2nd HM Pauli Perkonoja & Harri Hurme (FIN)

Voitto (+) 9+10

2. kunniamaininta / 2nd Honorable Mention Pauli Perkonoja & Harri Hurme (Suomi/Finland) ST 2/2008 sivu/page 70

Laatijat ovat kätkeneet melko luonnolliseen asemaan terävän ja hyvin huvittavan teemaidean.

Within a fairly natural setting the composers have hidden a sharp, and very entertaining, thematic idea.

1.f7! Lf6+ 2.Ka2 Lg7 3.hxg6 Le6! 4.Tg3!! Th1! 5.Te5! Rc6! 6.Tg1!! (6.Txe6? dxe6 7.Tg4 bxa3!) Th6(!) 7.Txe6! dxe6 8.Tc1! +-.

1. maininta / 1st Commendation Aleksei Sochniev (Venäjä/Russian Fed.) ST 2/2007 #3080

Musta kamppailee urhoollisesti rakentaakseen patin.

Black struggles valiantly to manufacture a stalemate.

1.Tg1 Lxg1 2.Lf4 Le3 3.Lxe3 c1D 4.Lxc1 d2 5.Lb2 d1D 6.Re6 Da1 7.Lg7+ Dxc7 8.Rxc7, 2.- Ld4+ 3.Kg8 Le5 4.Ld2 Lc3 5.Lxc3 c1D 6.Re4 Dg1+ 7.Kh8 +-.

2. maininta / 2nd Commendation Jorma Pitkänen (Suomi/Finland) ST 2/2008 #3214

Looginen siirtosarja johtaa äkilliseen ja nokkelaan päätökseen.

A logical sequence of moves leading to an abrupt and witty conclusion.

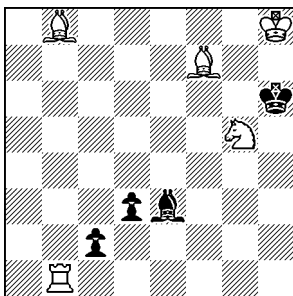
1.d5 Da8 2.Le3 Dxd5 3.Lc1 Dd4 4.Kb1 Dd3+ 5.Rxd3+ b2 6.Lxb2+ Kb3 7.Rxe5 c5 8.La1! c4 9.Rc6 c3 10.Ra5+ Ka3 11.Lb2+ cxb2 12.Rb3 K(L)xb3 =

Robert Pye

Irlanti / Ireland

15.5.2010

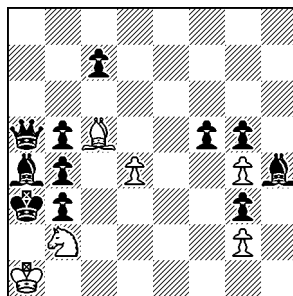
1. main. / 1st Comm. Aleksei Sochniev (RUS)

Voitto (+)

5+4

2. main. / 2nd Comm. Jorma Pitkänen (FIN)

Tasapeli (=)

6+11

Huomautukset tuomiota vastaan on lähetettävä 31.10.2010 mennessä osoitteella Pauli Perkonoja, Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku (kurka@saunalahti.fi).

Remarks to the award shall be sent to Pauli Perkonoja (address above) before October 31st, 2010

Tehtäväniekkujen 70-vuotispäivällisillä 2005 on ratkaisukilpailun jälkeen päästy ruokapöytään. Yksi tehtävämestareista leikkaa paistia ja tuijottaa samalla mieteliään näköisenä ruutukuvioisella pöytäliinala sijaitsevia esineitä: laseja, viini- ja oliiviöljypulloja, suola- ja pippurisirottimia. Hänen vaimonsa – joka vuosikymmenien

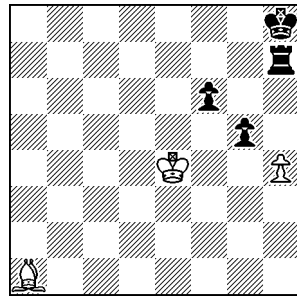
kokemuksesta tietää, mitä miehen päässä liikkuu – ottaa suolasirottimen ja lisätyään hieman suolaa perunoille yrittää laittaa sirottimen täsmälleen entiselle paikalleen. Hän lähes onnistuu. Silloin tehtävämestari katsoo hämmästyneenä vaimoaan ja kysäisee: ”Miten ihmeessä tiesit, että alkusiirto on Th6-g6?”

Carl-Erik Spåren muistoturnaus

Muistoturnaus on apumateille, jotka on laadittu edesmenneen Carl-Erik Spåren hengessä: eleganttiin, jopa yksinkertaisesti vaikuttavaan asemaan kätkeytyä mieleenjäädä, omaperäinen ratkaisu. Tuomari on ruotsalainen Lennart Werner. Tehtävät luottamusmiehelle 31.12.2010 mennessä osoitteeseen Neal Turner, Vanha Hämeenkylläntie 26 A, 00390 Helsinki. Esinepalkinnot.

Esimerkiksi kävisi monikin Spåren tehtävä, vieressä yksi:

Carl-Erik Spåren
1866 *U.S. Problem Bulletin* 67
09–10/1989

a#4

3+4

1. Ta7 hxg5 2. Txa1 gxf6 3. Th1 f7 4. Th7
f8D#

Sophie Schettin shakkitehtävistä

Syksyllä 2009 käytiin *MatPlus*-lehden internet-sivuilla jonkin verran keskustelua itävaltalaisesta naislaatijasta Sophie Schettistä, jonka elämänvaiheista ei tiedetä kovinkaan paljon, ei edes syntymävuotta.

Tiedonmuruset voisi tiivistää näin: Sophie Schett oli tuottelias laatija, joka lähetti tehtäviään kansainvälisiin shakkilehtiin erityisesti 1880-luvulla. (Tehtävähakkilehtiähän ei tuolloin vielä ollut.) Hän laati sekä mattitehtäviä että (pitkähköjä) itsematteja. Hän kuoli 1889. Hänen tyttönimensä oli Merfort, ja jossain vaiheessa hän on mennyt naimisiin herra Siegmund Schettin kanssa, joka oli shakinpelaaja ja jonka elinvuodet olivat n. 1835–1888. Sophie siis kuoli heti seuraavana vuonna miehensä kuoleman jälkeen, mutta emme tiedä, oliko vaimo miestään vanhempi tai nuorempi. Aviopari Schett eli Unterwaltersdorf-nimisessä kylässä, joka sijaitsee Badenin alueella Wienistä etelään.

Tietääkseni Schettin tehtävistä ei ole julkaistu kokoelmaa, eikä hänestä liene kir-

joitettu artikkeleitakaan tehtävälehtiin, joten esimerkiksi hänen tuotantonsa laajuus ei ole tiedossa. Mutta tasokkaassa (ja silti lyhytikäiseksi jääneessä) *Brentano's Chess Monthly* -nimisessä amerikkalaislehdessä todettiin jo syyskuussa 1881 (s. 246): "Fraulein Sofie Schett, of Austria, has composed more than 450 problems ..." Muutamista virheistä huolimatta (Sophie ei ollut Sofie eikä Fräulein) voimme toivoa edes tehtävien lukumäärän pitävän paikkansa. Omassa Schett-kokoelmassani, jossa on noin 90 tehtävää (kun PDB-tietokannassa niitä on noin 50), varhaisimmat tehtävät ovat vuodelta 1880. On siis hyvin mahdollista, että hänen tuotantonsa käsittää noin 600–800 tehtävää. (Tosin *Brentanossa* ei sanota, että Schett olisi jo *julkaisnut* nuo laatimansa tehtävät. Jos hän oli vain laatinut pöytälaatikkoon, silloin kokonaisuus voi olla paljon pienempi.)

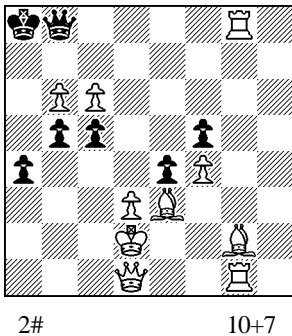
MatPlus Forumissa spekuloitiin sillä ajatuksella, että tehtävät olisivat laatinut herra Schett, koska hänen tiedetään olleen

shakinpelaaja, mutta kun useimmissa läheteissä laatijaksi mainitaan joko Frau Schett tai Sophie Schett, ei tuolle spekulatiolle löydy muuta perustetta kuin miehinen osvinismi.

MatPlus-keskustelun takia kirjoitin Schettin tehtävistä *Helsingin Sanomien* tehtävähakkipalstalle (yhdelta viimeisistä) ja samoihin aikoihin esittelin hänen tehtäviään Helsingin tehtävällöissa ja ST:n syyspäivillä. Tulin luvanneeksi, että kirjoittaisin hänestä pienen jutun myös *ST*-lehteen, ja tässä se nyt on, pienten viivytysten jälkeen.

Kun Schett on ilmeisesti ollut hyvin tuottelias laatija, eivät kaikki hänen ideansa olleet merkittäviä tai uusia (ja luonnollisesti ajan tavan mukaan monissa hänen tehtävistään oli sivuratkaisu), mutta hänen tehtävistään löytyy paljon sellaista ajatonta kauneutta ja omaperäisyyttä, joka varmaankin miellyttää tehtävähakin harastajia myös tulevana vuosisatoina. Toivon, että valikoidut yhdeksän tehtävää miellyttävät ainakin tämän lehden lukijoita.

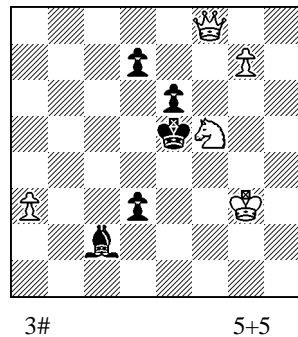
S1) Sophie Schett
58, *Brooklyn Chess Chronicle*
Vol. V nro 3 (15.12.1886)

Vastaani ei ole tullut kovin monta hyvää kaksisiirtoista Schettiltä – tosin 1800-luku muutoinkaan ei ollut vielä 2#-laadinnan kulta-aikaa – mutta tässä tehtävässä on

jotain omaperäisen viehättävää. Kuvioasemassa on valmiina jo monta mattia mustan puolustuksiin: linjanavaukset 1.-c4/exd3 2.b7/c7#, suojattajättö 1.-b4 2.Dxa4# ja mD:n siirrot 1.-Dc/d/e/f8 2.TxD#. Vahvaan puolustussiirtoon 1.-Dxg8 ei ole mattia, ja luonnollisin ajatus olisi pelata 1.Lh1?, jolloin 1.-Dxg8 2.Txg8#; mutta 1.-a3! kumooa. On siis löydettävä siirto, joka antaa matit sekä 1.-a3:een että 1.-Dxg8:aan. Ajatusta nopeampi käsi on jo siirtämässä 1.Db3, joka hoitaisi homman, mutta sitten ratkaisija huomaakin uuden puolustusmuutoksen 1.-axb3. Mutta kun – kenties muuttaman sekunnin hämmennyksen jälkeen – ratkaisija näkee uuden mattisiirron 2.Ta1# (nyt tähän suuntaan!), hän tietää löytäneensä oikean alkusiirron: 1.Db3!, jonka jälkeen vanhat esipelimatit eivät muutu mutta uusia matteja ovat 1.-a3/axb3/Dxg8 2.Dxa3/Ta1/Dxg8#.

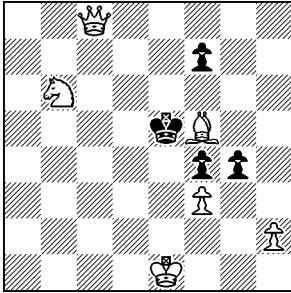
S2) Sophie Schett
113, *Brooklyn Chess Chronicle*
Vol. II, nro 8 (15.5.1884)

Hyvä alkusiirto 1.Re7! antaa mK:lle kaksi pakoruutua (ja ottaa d5:n). Alkusiirto tosin uhkaa lyhytmattia (2.Df4#), mutta kokonaisuutta ajatellen se on pieni rike. Ensimmäiseen muunnelmaan sisältyy kaunis paluu: 1.-Kd6 2.Db8+ Ke7 3.Df8#, tai 2.-Kc5 3.Db4#; toisessa muunnelmassa näemme tuon paluumatin toiston: 1.-Kd4 2.Df4+ Kc3 3.Db4#; lisäksi 2.-Kc5 3.Db4#,

joka on jo nähty. Siis kolme eri mallimattia (minkä vähimmäisvaatimuksen ns. böömiläinen koulukunta tehtävillään asetti), joista kaksi on toistomatteja ja kolmaskin jonkinlainen sukulaismatti.

S3) Sophie Schett
3207, *Nuova Rivista degli Scacchi*
11–12/1891

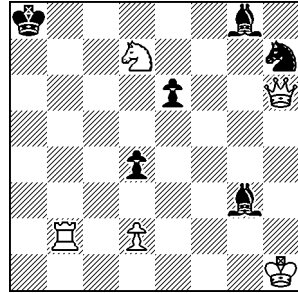
3#

6+4

Yksinäinen sotamies h2 toi mieleeni Loydin excelsior-tehtävän ja sen sankarin, valkean b2-sotilaan. Hetken aikaa ratkaistuaan moni ei varmaan usko, että h2-sotilas vielä tekee matin. Mutta näin se käy: 1.fxg4! suojaa lähetin ja uhkaa 2.Rd7+ Kd~ 3.Dc5#; tärkein puolustus on 1.-Kf6, jolloin 2.Dh8+ Kg5 3.h4# ja 2.-Ke7 3.Rc8#

(mallimatti). Kolmea muuta puolustusta seuraa uhkasiirto mutta lisämätteja: 1.-Kd4 2.Rd7 Ke3 3.Dc3#, 1.-Kd6 2.Rd7 Ke7 3.Df8# ja 1.-f3 2.Rd7+ Kf4 3.Dc1#, mallimatti, jossa taas hyödynnetään h2-sotilasta.

S4) Sophie Schett
jp.: 110, *Roi acculé aux angles* 1905

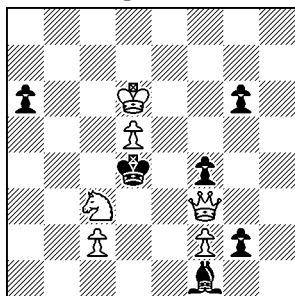
3#

5+6

Tehtävä on julkaistu jälkipainoksena Alain C. Whiten legendaarisen Joulusarjan ensimmäisessä teoksessa, joka – nimensä mukaisesti – käsitteli nurkkaan ”ahdistettuja” kuninkaita. (Tehtävän alkuperäinen julkaisuaika ja -paikka eivät ole tiedossa.) Schettin tehtävässä on modernia tematiikkaa: linjanavausten ym. ansiosta vD pääsee tekemään toistomatteja ruuduista a1–a4. Alkusiirto 1.Dg7! uhkaa brutaalisti (mutta täyspitkästi) 2.Dxg3; ns. tähtimuunnelma on 1.-d3 2.Tb8+ Lxb8 3.Rb6#; jos 2.-Ka7, niin saamme ensimmäisen toistomatteista: 3.Da1#; loput esiintyvät muunnelmissa 1.-e5 2.Dxg8+ Rf8/Ka7 3.Da2#, 1.-Rg5 2.Df8+ Ka7 3.Da3# (molemmissa lisämuunnelma 2.-Lb8 3.Dxb8#) ja 1.-Ka7 2.Dxd4+ Ka8 3.Da4#. Luonnollisesti g3-lähetin siirrot ovat puolustuksia uhkaa vastaan, mutta kaikkia niitä seuraa 2.Dg2+; jotkut siirrot sallivat duaalin (1.-Lf2,Le5 2.Dg2+,D(x)e5) jotkut triaalin (1.-Le1,Lh4 2.Dg2+,De5,Dxd4), mutta en pysty pitämään niitä vakavina puutteina. Ehkäpä joku puristi pystyy.

Sir Oliverissa (Shakkikodin naapurissa) tehtävämestari uskoutuu toiselle: ”Vaimoni valittaa, että en enää ajattele lainkaan häntä ja lapsia. En edes työtäni, aina vain shakkitehtäviä. Vaimo sanoo, että jos se ei lopu, hän ottaa lapset ja lähtee vanhempiansa luo Porvooseen.” ”No, mitä aiot tehdä”, kysyy toinen. ”Mustan täyskorotuksen kolmen siirron itsematissa”, kuuluu vastaus.

S5) Sophie Schett
1880, alkuperäinen lähde?

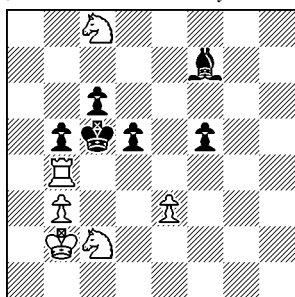

3#

6+6

Vaikeahko ratkaistava tämäkin. Ei ole helppoa visualisoida etukäteen esimerkiksi mattia siirrolla Dh8. Hyvä alkusiirto 1.Dh3! uhkaa 2.Dc8 (uhkaa 3.Dc5#) Lc4 3.Dh8#. Tätä kaunista uhkaa vastaan mustalla ei ole parempaa kuin 1.-Lb5, jolloin yksinkertaisesti lyönti 2.Rxb5+ ja axb5/Kc4/Ke4 3.Dd3/Db3/Dd3#. Mustan g-sotilaan korotukset (esim. 1.-g1D) eivät torju uhkaa. Tehtävä ei ehkä lukeudu laatijansa huipuihin, mutta alkusiirto ja uhka nurkkamattineen ovat kauniita. (Uhka tuo itse asiassa mieleen Healeyn kuuluisan uraustehävän (1861) ja siinä siirrot 2.Dg6-b1 Lb5 3.Dg1#; mK on c5:ssä, vRb6:ssa.)

S6) Sophie Schett
45, *Brentano's Monthly* 11/1880

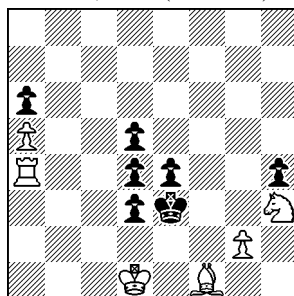
4#

6+6

Testiratkaisijoiden oli vaikea löytää alkusiirtoa, joka yllättäen jättää vT:n suihin: 1.Re1! (2.Rd3#); mustan kaksi puolustus-

siirtoa johtavat hyvin erilaisiin jatkoihin: 1.-Kxb4 2.Rd3+ Ka5 3.b4+ Ka4/Ka6 4.Rb6/Rc5#; 1.-d4 2.Rd3+ Kd5 3.Txd4+ Ke6 4.Td6#; kaikki matit ovat mallimatteja.

S7) Sophie Schett
263, *Brentano's Chess Monthly*,
Vol II, nro 2 (VII 1882)

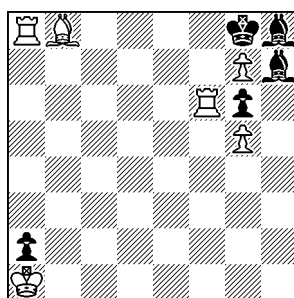

6#

6+7

1.Tb4! (valkean peli perustuu koko ajan siirtopakkoon) 1.-d2 (avaa linjan vL:lle kaakosta luoteeseen) 2.Lxa6 d3 3.Lb7 d4 (avaa linjan vL:lle luoteesta kaakkoon ja lisäksi vT:lle 5. rivin) 4.Lxe4 Kxe4 5.Tb5 Ke3 6.Te5#. Pientä mutta kaunista!

S8) Sophie Schett
638, *Brüderschaft* 44/1888 (3.11.1888)
omistus: Bernhard Hülsen

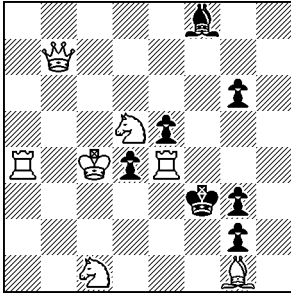
i#6

6+5

Tämä tehtävä oli lähtökohtana versiolle, joka julkaistiin *ST* 1/2010:ssä (nro 3443). Viehättävä pikku tehtävä, johon ihastuin ensi näkemältä. Mustan h8-lähettilä on pidettävä kurissa ja toisaalta valkean

b8-lähetistä on päästävä eroon. Näin se käy: 1.Ld6+! Kxg7 2.Lf8+ Kg8 3.Lg7+ Kxg7; nyt kun mustan K, L & L ovat sopivasti toistensa tiellä, valkealla on aikaa tällaiseen manööveriin: 4.Tf1 Lg8 5.Ta7+ Lf7 6.Tg1 Kf8/Kg8/Kh7#. Ohimennen: miettiikää hetki, miksi vT:n piti tulla juuri g1:een.

S9) Sophie Schett
1014, *Nuova Rivista degli Scacchi*
11/1880

i#7

7+7

Tätä pitkäkköä itsemattia ei ole valtavan vaikea ratkaista, jos tulee valinneeksi vK:lle juuri oikean mattiruudun; mutta vaikkapa e1 tuntuu paljon todennäköisemmältä mattiruudulta kuin lopullinen e2. Alkuun pari uhrausta: 1.Df7+! Kxe4 2.Rc3+ dxc3; sitten mL:n pakottaminen itsekiinnitykseen: 3.Kb3+ Lb4; sen jälkeen epätyypillisesti kolme shakkaamatonta siirtoa, joilla vK saadaan e2:een: 4.Kc2 g5 5.Kd1 c2+/g4 6.Ke2 g4/c2 ja sitten loppu-uhraus: 7.Df3+ gxf3#, kaunis, epätavallinen mattikuva!

Henry Tanner

Felix Sonnenfeld TT – osoitteenmuutos

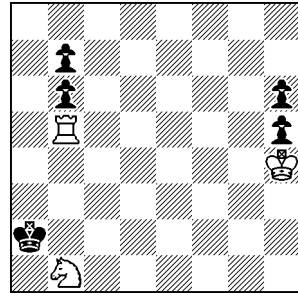
Edellisessä numerossa (s. 74) esitellyn kilpailun luottamusmiehen uusi osoite on: Marcos Maldonado Roland – Rua Justiano da Rocha, 201 apt. 304
20551-010 – Rio de Janeiro – RJ – Brazil

Paha pähkinä 43

Timo Holopainen näytti tämän tehtävän äskettäin helsinkiläisille tehtäväniekoille, joilla oli suuria vaikeuksia ratkaista tehtävä, sen näennäisesti yksinkertaisesta asemasta huolimatta. Onnistuuko sinulta yhtään paremmin? / *This problem was shown by Timo Holopainen to problemists in Helsinki, who found out the problem to be a difficult one to solve, in spite of the simple-looking position - or what do you think?*

Jaqes Fulpius

4. p. Halberstadt MT
Thèmes-64 1970

7#

3+5

Ratkaisu / *Solution to Paha pähkinä 42:*
1.Dd1! sp. 1.- bxa6 2.Lg5 [3.Rf6#] 2.-hxc5 3.Th7#, 1.-d3 2.Da4 [3.De8#] 2.-R~ 3.R(x)f6# 1.-L~ 2.Rf6+ Kxh4 3.Dxc4#

Jos sinulla on oma suosikkipähkinäsi, niin lähetä se Neal Turnerille, ja suosikkisi voi päästä tälle palstalle. / *Do you have your own favourite "pähkinä" problem? Why not share it with us? Send it to Neal Turner and it may appear in this column.*

ENSIPAINOKSET – ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin. Laattijoita pyydetään lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Mikael Grönroosille, apumatit Terho Marlolle, itsematit Johan Beijelle, satushakki- ja retrotehtävät Hannu Sokalle, lopputehtävät Pauli Perkonojalle. Ratkaisut ja kommentit Terho Marlolle, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa (terho.marlo@hotmail.com).

Suurissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutusta, **e** esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisuisissa. Apumateissa vaihdella ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Originals published in this section are eligible for the informal tourneys of ST.

Composers are requested to send their original compositions to the editors: direct mates to Mikael Grönroos; helpmates to Terho Marlo; selfmates to Johan Beije, fairies and retros to Hannu Sokka, studies to Pauli Perkonoja. All solutions and comments should be sent to Terho Marlo, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com).

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. You need not to give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (= helpmate in two with setplay).*

Piece abbreviations are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

MATTITEHTÄVÄT – DIRECT MATES

Mikael Grönroos, Savenottotie 10 C 8, 65280 Vaasa (mikael.gronroos@fimnet.fi)
Tuomarit – *Judges*: 2# 2009–2010: NN, 3# 2010–2011: NN, n# 2010–2011: NN

Kesähelteille on tarjolla kolme tehtävää. Ne eivät liene vaikeimmasta päästä ratkaisijoille. Tervetuloa Jaakko Räisänen laatijakaartiin!

Mattitehtäviä ei edelleenkaan ole lehdesämme liikaa. Hyvää kesää kaikille!

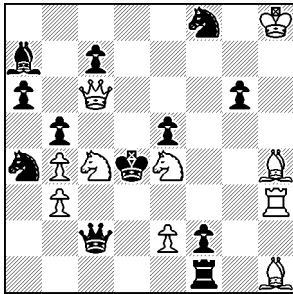
MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN ST 1/2010 RATKAISUT

3419. Pitkänen 1.Tf2! d3/Rf3/Te8/Tg5 2.exd3/exf3/e4/e3 3.Ta2# (1.-Rf1/Tf8 2.Txf1/Txf8 3.Ta1/Txc8#) A good key move (RL); Hauska, vaikka uhkausduaali hiukan häiritsee (AHA).

3420. Mänttä 1.c6! (sp.) uhkaus 2.Kd1? Kd4 3.Ld3 (sp.) Kxd3 4.Db5# 2.- Kf4! 3.? uhkaus 2.Kf2 Kf4 3.d4 (sp.) Ka4 4.De5#

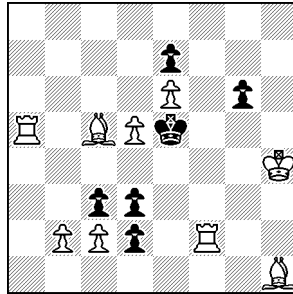
2.- Kd4! 3.?) 1.- Kd4 2.Dg5 (sp.) Ke4 3.Lc4 (sp.) Kd4/Kf3 4.Dd5/Ld5# 1.- Kf4 2.Lh3 (sp.) Ke4 3.Dd5 (sp.) Kf4/Kf3/Kd3 4.De3/De3/Lf5# sivumuunnelma: Kf4 2.Lh3 (sp.) Kg3 3.Dg4+ Kh2 4.Dg2# Ratkaisijat ilmeisesti arvostavat enemmän kuin laatija itse! (AHA).

3491. Zivko Janevski
MKD

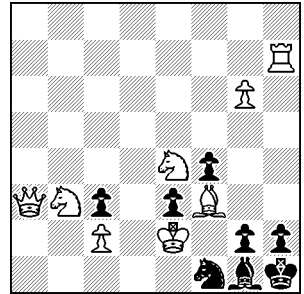
2# hhhh 10+12

3492. Janne Syväniemi
Espoo
Omistus Harri Hurme 65 v

3# e 9+6

3493. Jorma Pitkänen &
Jaakko Räisänen
Lahti

4# 8+8

APUMATIT – HELPMATES

Terho Marlo, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com).

Tuomarit – Judges: a#2/h#2 2009–2010: **Kenneth Solja**, a#3/h#3 2008–2009, 2010–2011: NN, a#n/h#n 2008–2009, 2010–2011: NN

Kesätervehdys! Etappipalkinto odottaa nyt useampaakin ratkaisijaa. Itse odotellen ratkaisujen lisäksi kommentteja. Varsinkin Jonesin korotusdaamitehtävässä on mieltimistä. Sobrecasesin tehtävän alle voisi kirjoittaa ”h h” jos se olisi käytäntönä myös apumateissa. Abdullajevin ja Zujevin yhteistehtävässä tapahtuu yllättävä toisto. H-linjaa on käytettävä HH:ta onniteltaessa!

Carl-Erik Spåre on yllättäen poissa. Vielä tammikuun puolivälissä sain häneltä meilin, jossa hän aina hyväntuulisten terveiden lisäksi lähetti viimeisen versionsa tehtävästä 3431 (ST 1/2010). Tämä jäi hänen viimeiseksi tehtäväkseen, ja siinä voi nähdä kirjainsymboliikkaa: musta katkoo C-linjaa ja e-sotilas tekee ”ennakko-fee-niks”-korotuksen. C-ES oli ratkaisupalstalla ahkeranpuoleinen ja sanavalmis kommentoija. Hänen laadintatyylinsä arvostettiin, kuten näistäkin 3431:n tervehdyksistä nähdään. Varmuudella onkin odotettavissa muisto-omistuksia ja muistolaadintakilpailu. Elämä lyhyt, tehtävätaide pitkä; taiteellista kesän jatkoa kaikille!

Hello from the Finnish summer! Solvers, there is a booklet prize waiting for some of you. I’m waiting for comments, especially about those 2 black Queens of Christopher Jones. Sobrecases introduces nice try-play. Abdullajev & Zujev show surprising resemblance between the solutions.

And then, when you congratulate HH, you have to use the h-file!

Most surprisingly, Carl-Erik Spåre is gone. In January he sent me a joyful email with a last version of his problem 3431(ST 1/2010). This was indeed his last problem.

As a solver C-ES was always ready to send witty and friendly comments. His composing also had always something witty in it, and his style was honoured (3431 is another example). So now we are looking forward to see memorial dedications and a MT.

Life is short, art of chess long; enjoy the artistic side of life!

APUMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 1/2010

3421. Jonsson 1.Rbx6d6 Txc5 2.Kd3 Tc3#; 1.Rfxd6 Lf6 2.Kf4 Lxg5#. Ilmeisesti vaikein a#2 (PV).

3422. Dikusarov & Kolesnik 1.Kd5 Td3 2.Rf7 De6#; 1.Kf7 Tf3 2.Rd7 De7#.

3423. Carf 1.Kxd3 Rf4+ 2.Kc4 Ld5#; 1.Lxd3 Rc7 2.Kf4 Rd5#. Well composed (RL).

3424. Piet 1.Dxc5 Lf8 2.Ke3 Lxc5#; 1.Dxe4 Db7 2.Kxf3 Tf5#.

3425. Janevski 1.Lf4 Rb3 2.cxb3 Db2#; 1.Lh2 Rd3+ 2.exd3 Dxe3#.

3426. Carf 1.Kxg5 Ta5+ 2.Kh6 Th5#; 1.Td3 Ta2 2.Ke3 Rg2#; 1.Te3 Rgf3 2.Ke4 Txd4#.

3427. Dikusarov & Marlo 1.Dc2 Tb4 2.Dxa4 Txa4#; 1.Dc4 Tb1 2.Db5 axb5#; 1.Dd2 a5 2.Dxa5 Txa5#; 1.De6 a5 2.Db6 axb6#. Nice miniature (RL).

3428. Janevski 1.Lc3 dxc3 2.Rb4 cxb4#; 1.Ld4 Lxd4 2.Re3+ dxe3#; 1.Re4 d3+ 2.Kb5 dxe4#; 1.Tc5 d4+ 2.Kb6 dxc5#. L-ratkaisut helppoja, muut tosi vaikeita (AHa). Ratkaisijat eivät motkottaneet, mutta Per Olin oli taas valppaana ja ehätti ensimmäisenä huomauttamaan laittomasta asemasta. Laatija korjaa tilanteen: msa7→mTa7 ja asema on laillinen ja piccaninny säilyy ennallaan. (ratk. toim.)

Per Olin (again!) noticed the illegal position. The composer gives the correction bPa7→bRa7, with the same content. (editor)

3429. Dikusarov 1.Kh6 Ta7 2.g6 Th7#; 1.Le7 dxe7 2.Dd7 exd7#; 1.Dc7 dxc7 2.Ld8 e7#; 1.Dxd6 Txd6 2.Ld8 e7#; 1.Dd7 exd7 2.Le7 dxe7#. Taitavasti vältetty duaalit, ainoa kauneusvirhe kaksi kertaa esiintyvät siirrot Ld8 ja e7# (AHA).

3430. Dragoun 1.Rb5 Lf8 2.Rxd4 Lb4#; 1.Tg3 Txx5 2.Txd3 Tc5#; 1.Tg4 Te3 2.Te4 dxe4#; 1.Tf6 Kb6 2.Kxd4 Lxf6#; 1.La3 Le5 2.Lc5 dxc5#; 1.Lf3 Ld5 2.Kxd3 Txf3#. Fine work with three analogical pairs! (UH); A lot of solutions (RL).

3431. Spåre a) 1.-b4 2.e1T bxc5 3.Te4 Txd1#; b) 1.-f3 2.e1L fxe4 3.Lc3 Txd1#; c) 1.-Kxa4 2.e1R Kxb3 3.Rc2 Txd1#. Ratkaisin huvikseni kotimaiset. En osaa kommentoida niitä muuten kuin että olen aina pitänyt Spåren tyylistä ja tekniikasta (OH); Mustan pienkorotukset elegantissa pake-tissa (UH); Hauska (PV).

3432. Pitkänen 1.Tb2 Ld5 2.Tb8 Kg2 3.Lb7 Ta1#; 1.Txx2 Le8 2.Ta2 Th8 3.Ta7 Lxc6#. Kaunis pikku probleema (AHA).

3433. Pitkänen & Tanner 1.Tg5+ hxg5 2.fxg5+ Kxg5 3.Dg7+ Rg6#; 1.Re5 dxe5 2.fxe5+ Kxe5 3.De7+ Re6#. Musta shak-kailee, valkea tekee matin, näinhän käy jos-kus pelissäkin (Aha); Juhlakilpailuni teemaa. Symmetria ei liiemmin häiritse, kun vielä väärät tukinnat daamilla kumoutuvat temaattisesti shakkaukseen (UH).

3434 Piet 1.c3 Txx4 2.Txa4 Te4 3.Rb8 Txa4#; 1.gxx3 Txx5 2.gxx5 Tg2 3.Ra7 Tg8#.

3435. Heinonen 1.Tf6 fxe3+ 2.Kxe3 Kc3 3.Le4 Rg4#; 1.Tdg7 bxc5 2.Kxc5 Kb2 3.Kb4 Rd3#.

3436. Jonsson 1.bxc1T+ Kb2 2.Th1 Tg1 3.Th3 Tg4#; 1.bxa1L La3 2.Lf6 Lc5 3.Lg5 Lf2#. Attractive promotions (RL)

3437. Solja 1.Rc7+ e8R 2.Tf8 gxf8D+ 3.Ke6 Rxc7#; 1.Dd5 g8T 2.Ke6 Txe8 3.Tf8 exf8D#.

3438. Fomitshev a) 1.Rd2+ Le3 2.dxe3 Txf4 3.Rc4 dxc4#; b) 1.Ke5 Tc3 2.dxc3 Lxc5 3.d5 d4#. A splendid problem, where lines are cleared by sacrifices; in b) Da7 prevents a cook (UH).

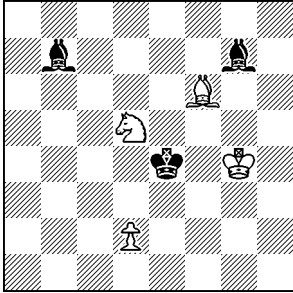
3439. Dikusarov & Antipin 1.La7 La8 2.Tb6+ Kc5 3.Tb5+ Kc6 4.Ta5 Lb7#; 1.Lb6 La4 2.La5+ Kc5 3.Th7 Kc6 4.Ta7 Lb5#. Kaunis ja hauskakin, mutta tuskin kovin omaperäinen; mD harmillinen (AHA); Good aristocratic miniature (RL)

3440. Syzonenko a) 1.Le3 d5 2.Kd4 Ke2 3.Ke5 Kd3 4.Lf4 Ld4#; b) 1.Rf5 Ke2 2.Kc4

exf5 3.Kd5 Kd3 4.Ld6 Lg2#; c) 1.Re8
Kf2 2.Kxd4 f5 3.Ke5 Ke3 4.Rf6 Lh2#.

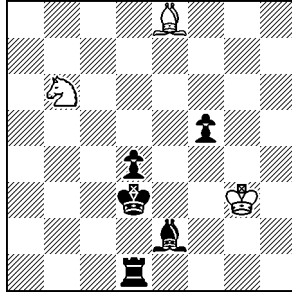
3441. Pitkänen 1.Lh1 Ke3 2.Tg2 Kf3
3.Tgf2+ Kg3 4.Tf1+ Kh3 5.Lf2 Lh2#. Hieno
mekanismi ja minimaalitehtäväksi yllättävän
vaikea (UH).

3494. Andrei Dikusarov
RUS

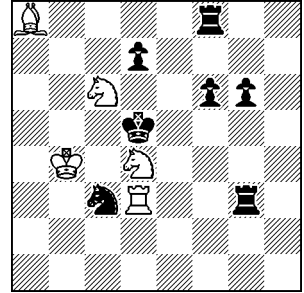
a#2 2.1.1.1 4+3

3495. Jean Carf
FRA

a#2 2.1.1.1 3+5

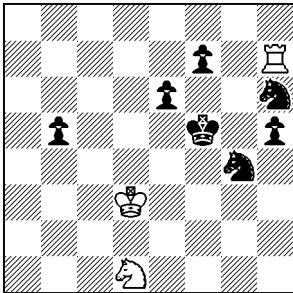
3496. Unto Heinonen
Helsinki

a#2 2.1.1.1 5+7

3497. Jorma Pitkänen
Lahti

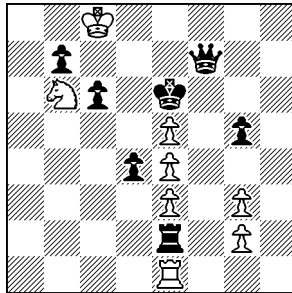
Omistus Veikko Valo 65 v

a#3 2.1.1... 3+7

3498.

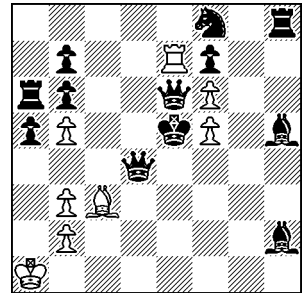
Unto Heinonen
Helsinki

a#3 2.1.1... 8+7

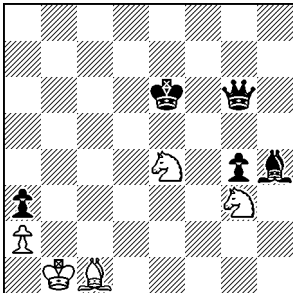
3499.

Christopher Jones
GBR

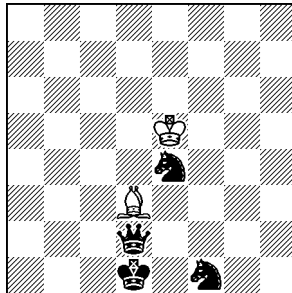
a#3 b) mRe6 8+12

3500. Guy Sobrecases
FRA

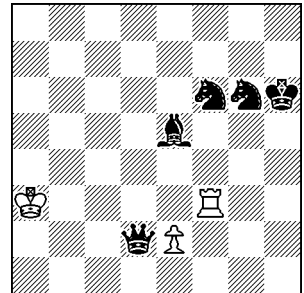
a#3,5 2.1.1... 5+5

3501. Andrei Dikusarov
RUS

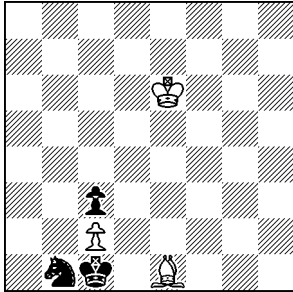
a#4 2.1.1... 2+4

**3502. Elmar Abdullajev &
Nikolaj Zujev** AZR-LTA

a#4 2.1.1... 3+5

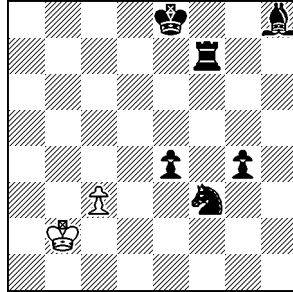
3503.
Nikolaj Zujev
LTA

a#5

3+3

3504. Ivan Antipin &
Andrei Dikusarov
RUS

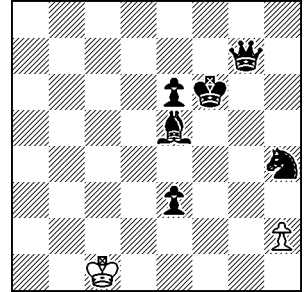

a#5

b) mKe8→f8

2+6

3505.
Jorma Pitkänen Lahti
Omistus Harri Hurme 65 v

a#6,5

2+6

ITSEMATIT – SELFMATES

Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland
(johan.beije@online.nl)
Tuomari – Judge: 2010–2011: **Aleksandr Azhusin**

Summer has come, and what do Finns do? They all go to their “mökki” somewhere on the lake or in the woods. Having sauna, enjoying a barbeque and after they have cleared their mind they solve chessproblems!

But now, the dream is over! Sweat is dripping from the faces of the solvers from the north. No, it is not the sauna but, it are 3 selfmates from issue 3/2010. Not much comment on the problems. Have fun!

Kesä on tullut ja mitä suomalaiset tekevätkään? He rientävät mökeilleen järven ääreen tai metsän siimekseen. Siellä saunotaan, grillataan ja tämän mielen puhdistuksen jälkeen he ratkaisevat shakkitehtäviä!

Mutta nyt unelmat sikseen. Hikipisarot kihoavat Pohjolan ratkaisijoiden otsalle eikä syy ole saunan, vaan tämän numeron kolmen itsematin. Ne puhuvat itse puolestaan, pitääkö hauskaa!

ITSEMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 1/2010

3442. Janevski 1.Dd7? (2.Txf5+ exf5 3.De7+ Dxe7#) Dxc3!, 1.T6f7? (2.Dxf5+exf5 3.Te7+ Dxe7#) 1.- Dxc3 2.De4+ fxe4 3.Lc3+ Dxc3#, 1.- Dg5 2.Lf4+ Dxf4 3.Dd4+ Dxd4#, 1.-Df6!

1.Dd8! (2.Txf5+ exf5 3.De7+ Dxe7#) Dxf6 2.Rd3+ Ke4 3.Dd4+ Dxd4#, 1.- Dxc3 2.Txe6+ Kxe6 3.Dd6+ Dxd6#, 1.- Dg5

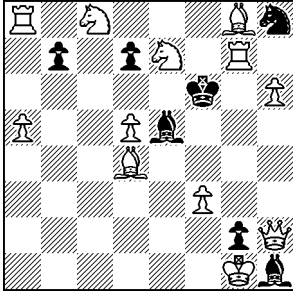
2.Lf4+ Dxf4 3.Dd4+ Dxd4#. Miellyttävä aseman raskaudesta huolimatta (AHa).

3443. Tanner 1.Tf1+! Kxg8 2.d8T+ Kxg7 3.e8R+ Kg8+ 4.Rg7+ Kxg7 5.Lf8+ Kg8+ 6.Lg7+ Kxg7 7.Ta8 Lg8 8.Ta7+ Lf7 9.Tg1 Kf8#/Kg8#/Kh7#. Phenix promotions to rook & knight; cross-checks; switchback (Tg1-f1-g1).

3344. **Tanner & Dowd 1.La8!** d2 2.Kb7!
 d3 3.Th1+ Kxh1 4.Kc6 Kh2 5.Kd5 Kh1
 6.Kc4 Kh2 7.Kf3 Kh1/gxh4 8.Lh4 gxh4/

Kh1 9.Kf2+ Kh2 10.Kf1 h3 11.Lh1! Kxh1
 12.Rf2+ Kh2 13.Dg2+ hxg2#

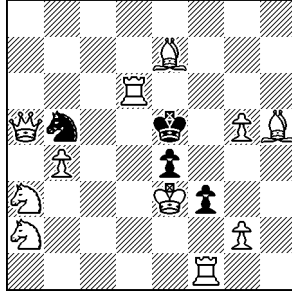
3506.
Jevgeni Fomitshev
 RUS

i#4

12+7

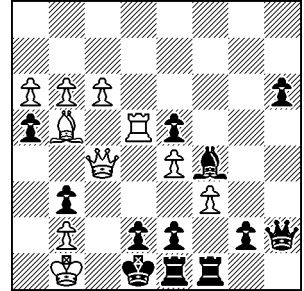
3507. **Valeri Kopyl & Gennadi Kozjura**
 RUS

i#6

11+4

3508.
Anatoli Stjepotshkin
 RUS

i#10

10+12

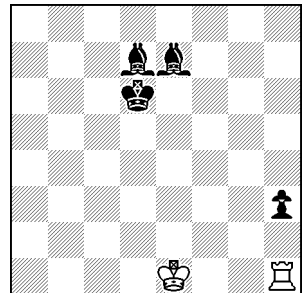
LOPPUTEHTÄVÄT – STUDIES

Pauli Perkonoja Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku email: kurka@saunalahti.fi
 Tuomari – Judge: 2009–2010: **Peter Gyarmati**

Ensipainoksen laatija jatkaa 6-nappulais-
 ten asemien tutkimista. Mustan viimeinen
 siirto on varmaankin ollut lyönti...

*The composer of our original study con-
 tinues his research in the field of endga-
 mes with six pieces. Black's last move has
 surely been a capture...*

3509. **Jean-Marc Loustau**
 FRA

tasapeli (=)

2+4

SATUSHAKKI JA RETROT – FAIRIES AND RETROS

Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku (hannu.sokka@pp.inet.fi)
Tuomari – Judge: 2006–2007: **Eric Huber & Vlaicu Crisan**, 2008–2009: **Eric Huber & Vlaicu Crisan**, 2010–2011: **Hans Gruber**

Heinosen omistustehtävässä aseman löytäminen oli kuulemma vaikeaa, mutta symboliikka: mustat nappulat muodostavat kirjaimet ”ST”, on onnistunut.

Edellisen lehden tehtävästä 3480 (Marlo) puuttui mLe1.

In the dedication problem by Heinonen it was difficult to find the position, but the letters S and T are successfully formed by the black pieces.

There was a piece missing from the problem 3480, ST 2/2010: + bBe1! Apologies for the mistake.

SATUSHAKKIENSIPAINOSTEN RATKAISUT 1/2010

3320K. Grudzinski 1.a4 b5 2.axb5=R c6 3.Rxa7=L Da5=T 4.Lxb8=T Kd8 5.Txa8=D Kc7 6.Dxc8+ Kb6 7.Dxf8 Ta2=L 8.Dxg8 Lxb1=T 9.Ta3=L Txg8=D 10.Lb4=R Da8=T 11.Ra2=s.

3445. Petrovic 1.Rg6+ Rd8 2.Rxg6 Rg7 3.Lf7 Dh6 4.Le8 Rh5 5.Lf7 Dg7 6.Le8 Df7 7.axb6 g7 6.Le8 Df7 7.axRb6 g7 8.Rg6+ Df7 9.Lf7 De8 10.Rf8xg6 g7 11.Rg6+ Df8 12.le8 Rf7 13.a4 Rh6 14.Lf7 Dc8 15.Ke8 Dd8 16.exDe8(L) Dd8 17.Rf8xg6 Rg7 18.a3 Re8 19.a2 g7 20.gxDf7 c5 21.hxg6 Rg7 22.h4 De8 23.h3 Dd8 24.gxDh3 hxg3 25.g2 hxg4 26.g2+ Kg4 27.Ke4 etc.

3446. Sokka a) 1. - Kxa2 2.EQd4 EQc6 3.EQd6 Hd2 4.RHc4 Ad3# b) 1. - Ad8 2.EQf6 Hg7 3.Ke7 He5+ 4.Kf8 Ah6# c) 1. - EQg8 2.Kf6 Ad6 3.Kg7 Axe8+ 4.Kh8 Af6# d) 1. - EQxa2 2.Kc3 Kb1 3.EQd4 Kc1 4.THb3 Ha1# e) 1. - Hd2 2.EQd4 Kb2 3.a1RHEQxg4 4.RHe3 EQce2#.

3447. Sokka 1.KMc1L 2.KMa3T 3.KMa8D 4.KMg8R 5.KMf6L 6.KMe5T e8NE#, 1.KMg1L 2.KMh2T 3.KMh3D 4.KMg4R 5.KMf6L 6.KMe5T e8NE#.

3448. Sokka 1.Tc2 LOxc2-b2+ 2.Tf6 LOxb5-b6 3.Tg6 LOxg6-h6#, 1.Tg2 LOxg2-f2 2.Lb6 LOxb6-a7 3.Ta2 LOxa2-a1#, 1.Tad6 LOxd6-c7 2.Lb6 LOxb6-a5 3.Ta2

LOxa2-a1#. Interesting play by the Locusts (RL).

3449. Novomesky 1.Dxb6 Da6 2.De6+ Dxe6, 1.Dxc7 Th8 2.Dd7+ Dxd7#. Voiko tätä helpompaa tehtävää enää olla? (OH).

3450. Koistinen & Heinonen a) 1.-f4 2.Ka7 f5 3.Lb8 fxe6(Ta8) 4.Tb4 exd7(Lc8) 5.Tb7 dxc8R# b) 1.-f4 2.Kc7 fxe5 3.Tc4 e6 4.Tc6 exd7(Lc8) .Lb7 d8D#.

3451. Heinonen 1.c8D 2.Da6 3.Da4 4.Ha3 .Dxd1 6.Dxe2(Dd1) 7.De1#? Hxd4(Hd1)!, 1.c8H 2.Hxc5(Hc8) 3.Hg4 4.Hxe2(He8) 5.Hh5 6.Hh8 7.Kxb6(Ke1)#, 1.c8R 2.Rxb6 (Rg1) 3.Rxe2(Rb1) 4.Ra3 5.Rb5 6.Rc7 7.Kxc5(Ke1)#.

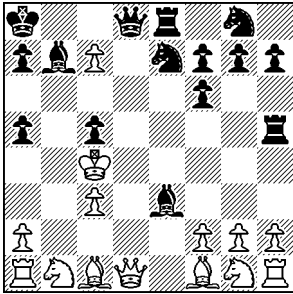
3452. Pitkänen 5.Kd7-e6-d5-c4xb5 6.Kc4 7.b5 10.Kd3-e2xf3 13.Kxg4xf5-g6 14.f5 15.Kf6 19.b4xc3xb2xa1R 23.Rc2-e3-g4xh6+ Txh6#.

3453. Stjepotshkin 1.Kb4? 0-0-0?? 2.Ta3 Kc2 3.Ka4 Td4#, 1.Kc4 Kd2 2.c2 Kc1 3.Kd3 Ta3#, 1.Ta5 Kd2 2.Kc4 Kc2 3.Kd4 Ta4#.

3454. Stjepotshkin a) 1.Ke5 Lg4 2.Kd4 Le6 3.Kc4 Rb4 4.Kc3 Kb2# b) 1.Ke4 Re3 2.Kd3 Lg5 3.Kd2 Rd1 4.Kc2 Kb1#.

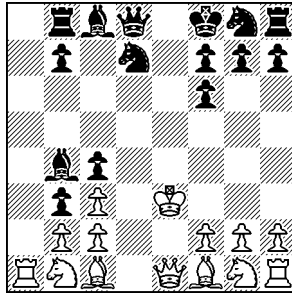
3455. Stjepotshkin a) 1.Da3 Tc2+ 2.Kf1 Kc7 3.Df8 Tc5 4.Df3 Tc1# b) 1.Da5 Tc5 2.Dd8 Te5+ 3.Kd1 Tg5 4.Dd3 Tg1#.

3510. Unto Heinonen
Helsinki

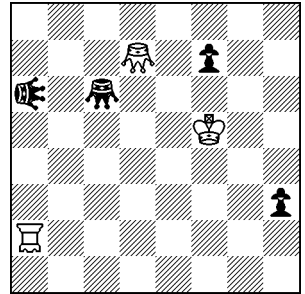
Johtopeli/Proof game 24½
14+15

3511. Unto Heinonen
Helsinki

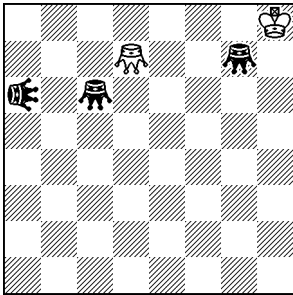
Johtopeli/Proof Game 20½
14+15

3512. Hannu Sokka
Turku

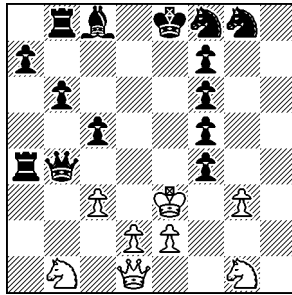
i#9 Max 2 ratkaisua 3+4
Wesira2, Kulkusirkka/Locusta6

3513.
Hannu Sokka
Turku

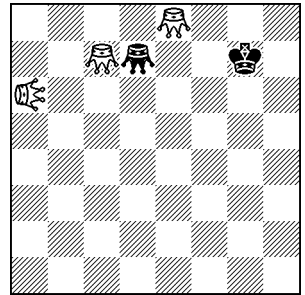
i#13 Max 2+3
Kulkusirkka/Locust a6

3514. Unto Heinonen
Helsinki
Omistus ST 75v.

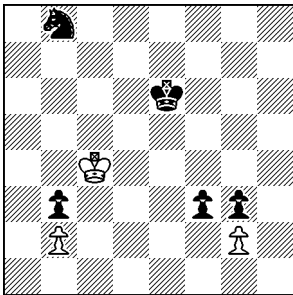
Johtopeli/Proof game 16
8+14

3515.
Hannu Sokka
Turku

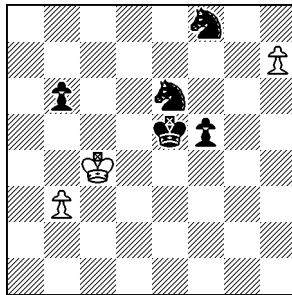
a#10 1.2.1.1.. 3+2
Valkea Max
Kulkusirkka/Locust a6

3516. Jorma Pitkänen
Lahti

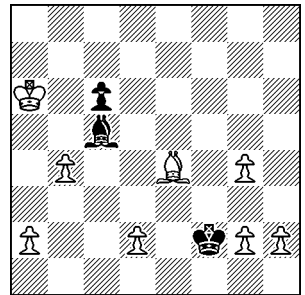
0-asema 3+5
a) Rb8→d5 Ser#15
b) sg3→g5 Ser=15

3517. Jorma Pitkänen
Lahti

Ser#21 Valkea Min 3+5

3518. Jorma Pitkänen
Lahti

sa#10 2.1.1.. 8+3

RATKAISUPISTEET ST 1/2010: 3419-

	#	+=	a#	i#, satu	1/10	2010	YHT
Ratkaisija	7	-	78	69	154	154	
Johan Beije	7		78		85	85	553
Antero Harju	7		66	2	75	75	5516
Olli Heimo			28	35	63	63	4893
Unto Heinonen			77		77	77	4528
Romuald Lazowski	7		78	46	131	131	3100
Pentti Vähämäki	3		42		45	45	4368

ST:N RATKAISUJOLLE

Ensipainosten ratkaisut pitää lähettää seitsemän viikon kuluessa lehden päiväykestä osoitteella: **Terho Marlo**, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa (terho.marlo@hotmail.com). Jokaisesta 500 pisteen ylityksestä saa pienehkön tehtäväopuksen. Ota yhteys kirjastonhoitaja Neal Turneriin, osoite Vanha Hämeen kyläntie 26 A, 00390 Helsinki (nealturnerfinland@hotmail.com).

DEAR SOLVERS

*Solutions and comments should be sent within seven weeks from the publication date of respective issue to **Terho Marlo**, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com). Each time a solver reaches 500 pts, he is entitled to a chess problem booklet, usually published by ST. Please, contact librarian Neal Turner, Vanha Hämeen kyläntie 26 A, 00390 Helsinki (nealturnerfinland@hotmail.com).*

Daami kiikissä

Netissä on käyty pienellä porukalla keskustelua siitä, että kuinka nopeasti saa vastustajan kuningattaren vangituksi.

Tässä eräs kysymyksen muotoilu: Pelissä, jossa ratsu b1 ei siirtynyt tapahtui sotilaan kaksoisaskel. Peli päättyi, kun siirtovuorossa oleva luovutti huomattessaan kuningattarensa olevan mennyttä seuraavassa siirrossa. Kun peli oli siirtoluvultaan mahdollisimman lyhyt, niin missä oli valkean toinen ratsu loppuasemassa ja mikä oli pelin kulku?

Ratkaisu vaatii tutustumista shakkisääntöjen lukuun F, joka sallii tietyin rajoituk-

sin upseeriaseman arpomisen. Oli arvottu järjestys a-h RRLTKDT ja peli sujui 1.d4 g6 2.Lh6+. Toinen valkea ratsu on siis ruudussa a1.

Helsingissä 1.4.2010

Olli Heimo

Saksanpähkinöiden ratkaisut

Edellisen lehden pähkinöiden ratkaisut:

Ahuus: 1.Tg6!

Heinonen: 1.g8L h5 2.Th4 a5 3.Df4+ Kd3 4.0-0-0+ Kxc3 5.Db4+ axb4 6.La2 b3 7.Lb1, 1.-a5 2.Ta4 h5 3.Lh7 h4 4.De6+ Kf3 5.0-0+ Kxg3 6.Le4 h3 7.Lh1

Summary

The cover problem takes us back in time for more than one hundred years. Recently the name of an Austrian composer Sophie Schett popped up in the forum of Mat Plus Net. Her problems are still worth seeing and perhaps a source of inspiration for today's problemists. A selection by Henry Tanner is on pp. 98–102 and the solution of the cover problem is on p. 100.

The first pages of this issue have several awards. Seth Liljestrand 100 years TT was for any kind of problems. The theme was: a piece can move directly to a certain square (X), but it does not do so at once, but moves first to another square and only then to X. Two active problemists were successful, see p. 92.

The award for twomovers published in 2007 in ST is also ready, see pp. 93–94. The level was perhaps not as good as could have been expected, because there were no prizes and only one honorary mention. Still, there are interesting problems and nice ideas and the award is worth studying.

In the previous issue there were corrections to old helpmates and Teppo Mänttä has reacted: he thinks, for example, that some corrections lead to losing the composer's idea. See p. 94 for more details. If you have your own points of view, please share them!

On the next page Hannu Harkola informs about the situation of the FIDE albums. The album for years 2004–2006 is under preparation and some groups have been finished. In several other groups there is one judge, who has not been able to finish his work in due time. The announcement for album 2007–2009 is published in this issue.

The award of studies published in two

magazines, *Suomen Shakki* and *Suomen Tehtäväniekat*, in 2007–2008 is on p. 96–97. We are thankful for all the judges for their work, which is not easy and seldom leads to universal acceptance.

On page 98 ST announces a national MT for Carl-Erik Spåre, who passed away in February. We are happy to have Lenart Werner as the judge of this competition for helpmates in the spirit of Spåre.

Neal Turner's Paha Pähkinä, A Tough Nut to Crack, is on p. 102. This time there is a simple-looking mate in seven. However, it has been rather difficult for many solvers. What is your own experience?

The original columns start on p. 103 and offer something for everybody, from orthodox mates to fairies, We appreciate your contributions and so do our solvers and readers! Send your efforts to our original problems editors, contact information in respective columns.

The next ST is due to appear in autumn.

Seuraava lehti

ilmistyy syksyllä.